

Landskap: Småland

Upptecknat av: Karin Ekman

Härad: Norrvidinge

Adress: Lund

Socken: Gårdaby

Berättat av: Ellen Carlsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1885 i Gådesjö s:n

Innehåll:

Nacken (Ulmus K. 7)	sid. 1.
Sköldar (" " 8 b)	" 2.
Brödet (" " 11 b)	" 4-11
Palmer (" " 10 b)	" 3
Tomten (" " 19)	" 12-13
Kalenderdagar (Ulmus K. 20 b)	" 14-16
Ulmus K. 21 b.	" 17+18
Engelströms sjukhus (Ulmus K. 23)	" 19-20
Den tjörk	" 21
Styret	" 22
Varandeskap - lyfte	" 23-25
Huokurer	" 26-28
Swiskåhtning	" 29

Skriv endast på denna sida!

45 sid.

Textilier	sid. 30 - 32
Handskläden	" 33
Pångutrustning	" 34 - 35
Markering av utstygnet	" 36
Bänkbänk	" 37
Mossor, och ris i huskillet	" 38 - 39
Trinnig	" 40
Matrecept	" 41 - 43
Omen vid dödsfall	" 44
Budlakar etc.	" 45

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland
 Härad: Norrvidinge
 Socken: Grindby
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Karin Uman
 Adress: Lund
 Berättat av: Ellen Carlsson
 Född år 1885 i Dädesjö

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

1.

Uman. K. 7.

Näcken:

När fru C. var barn skände
 de gamla barnen för näcken,
 som fanns i brunnen. Spegel-
 bilden, som de såg djupt nere i
 brunnen, var näcken. (Fruen
 bodde för Dädesjö och Grindby s.)

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland
 Härad: Mjölby
 Socken: Gidsby
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: J. W. L. L. L.
 Adress: Lund
 Berättat av: Ellen L. L.
 Född år 1885 i Söderby

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

d.

Utnm. N. 8(b)

Årsredov.

Dynmelensodag och Val-
 torgsmässor efter tändes bål. Ofta
 på söndagen dynmelensodag, då igen
 oftast ännu bär. (Gått både för
 Söderby och Gidsby socknar.)

ACC. N:R.

6178

Landskap: SmålandUpptecknat av: WimmlerHärad: NorrvidingeAdress: LundSocken: GrindbyBerättat av: Allen CarlssonUppteckningsår: 1939Född år 1885 i DädesjöLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Ulm K. 10 b

Palmer

a.) Både i Dädesjö och Grindby i
för l:s hem tog man in såg
till palmsöndagen. Alldeles pal-
mer.

b.) Har alltid, och har fortfarande
in björkis för att få det grönt
till prök. Grilles för resp. hem-
men i Dädesjö och Grindby. —
Anses som allmänt bruk.

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland

Upptecknat av: Thure Thunberg

Härad: Norrvidinge

Adress: Lund

Socken: Lidsby

Berättat av: Ellen Carlsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1885 i Bådesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

Utnräk. 11 b.

Brödet.

a.) Man skiljer mellan vardags-
bröd (gott bröd), och siktebröd
och vottbröd, vilka båda nästan
da sorten bakes vid jul, kalas
o. dyl.

b.) Brödet har alltid varit jäst. Till
jäsningsen användes länge hem-
mjäst.

c.) Vardagsbrödet var ibland i fur-
l: s barmens bakat av mj. och nå-
got kornmjöl, men ej kare,
som tidigare även en gång i tiden.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 6178
Landskap: Småland Upptecknat av: Thure Thunman
Härad: Norra Vidinge Adress: Lund
Socken: Gidsby Berättat av: Allen Carlsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i: Radesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

11 b.

De gamla brukade tala om hur
lyckligt det var, att slippe ha
i bålet nu. Själva brukade hon
tidigare vadmjölet av grovt
rågmjöl och ältade upp degen
i kornmjöl. Numera ältas hon
dock degen i siktermjöl. (Mjölet
delas efter kvaliteten upp i tre
sorter; sammalat, som är grovt,
samsiktat och finsiktat). —

Patatis användes endast för att
drypa ut bålet med under sen-
ta vildskudget (omkr. 1918 års). —

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland Upptecknat av: Th. Th. Th. Th.
Härad: Norrvidings Adress: Lund
Socken: Girdsby Berättat av: Allen Carlsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Gårdesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

11(b).

d.) Brödet bakades ut till himporn,
runda eller avlånga. Det grova
vedagsbrödet gjordes mestadels
runt, vortbrödet och sirapskris-
porer, som bakades ut frivilligt
mjöl, gjordes däremot oftast av-
långs. De runda himporna var
tänkligen stora, c:a 30 cm. i diam.,
7 cm. höga. Man tog samma
degnväggt till de avlånga him-
porna som till de runda. För l.
bakar alltså i muren ugn, belä-
ggs i källaren i den 1912 uppför-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 6178

Landskap: Småland Upptecknat av: Thun Elman
 Härad: Norrvidensjö Adress: Lund
 Socken: Grödsby Berättat av: Ellen Carlsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Dädesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

11(b)

de man bygg under. Brödet blev bättre
 re så, är i kokspisugnen i köket.
 I ugnen blir ricket 14 dagar à 3
 veckor. Vid jult ges stora bak,
 c:a 100 bröd, som ricket under,
 i månader. En bit med förmis
 i skap i källaren under vintern,
 däremot ej under sommaren. —
 I fur l:s barmannshem i Dädesjö
 bakades dessutom en sorts stora
 mjuka, grova hållkakor (här i
 mitten av brödet). De delades i
 fyra delar, fjärdingarna, som gjor-

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: *Småland*Upptecknat av: *Thoris Gunnar*Härad: *Vorrådinge*Adress: *Lund*Socken: *Lydsby*Berättat av: *Alvar Carlsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1885* i *Dädesjö*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8.

11(b)

ides i ordning med smör och ost
på kvällarna för att tillammans
med mjölk vara första frukost
till folket på morgonen. Man be-
räknade en fjärding per man.

Liknande halvkakor, men av finare
mjöl, bakades även till barnens
skolmatäck. — De förut omtalade
limprarna bakas ännu i dag efter
samma metod som tidigare.

Vattnet kokas upp och slås på mjöl-
let. Man rör omkring och slår
degarna med d. o. h. tveten, en lång-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland Upptecknat av: Thoris Kerner
 Härad: Norrvidinge Adress: Lund
 Socken: Lydsby Berättat av: Allen Carlsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Sädesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9.

11(b)

smal, långskäftad tvåspråk.
 Segen röis tve på morgonen och
 för stå tve kvällen, di jester tve-
 sådes. För stå, och jesa över naturen
 och bakes ut följande morgon.
 — Tidigare bakades vitbröd av ene-
 bäisvit. Håttill tog man fjärbär.
 Norrskistarna hölls över en snäll
 och man slog på dem med en pise-
 ne, n' and baren smulade av. De
 smaldes sedan, dräfter slops videm
 över dem. Det blev en utmärkt god
 bröd av enbäisviten. (Antär användes

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Therese Lenn*
 Härad: *Norrbotten* Adress: *Lund*
 Socken: *Grindby* Berättat av: *Ellen Carlsson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1885* i *Dädesjö*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

11(b)

för vrigt även i matlagning, t. ex.
 (entusiasm.)

e) Vardagsbrödet äts mjukt. Icke
 vintertiden gräsk, bröd av frövar.
 Fem minaders bröd på vintern är
 inte tårar än 8 dagar på somm-
 ren. På en namngiven gräsk i Tofta
 by i Grindby socken frövar av-
 en i dag husmodern brödet bland
 säden i dädesbärgen.

f) Se under d. I hus l. s. frälden-
 hem i Dädesjö, liksom på flera
 andra ställen i Grindby och

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland Upptecknat av: Thord Thunberg
 Härad: Norrvidensjö Adress: Lund
 Socken: Gårdby Berättat av: Ellen Carlsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Sädesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11.

11(b)

Sädesjö socken var jultid
 alltid berömt om säcken till
 vårfrudagen eller den dagens
 värkbehandling. Folket ut-
 dragen skulle ha det med sig ut
 i arbetet. — Julaftonen skulle dyren
 i la'griden ha av brödet.

6178

ACC. N:R.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Arvid Ekman

Härad: Norra Västergötland

Adress: Lund

Socken: Grindby

Berättat av: Ellen Carlsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1885 i Dädesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12.

Utmärkt N. 19

Tomten.

Kallades omvärlande tomte och missen. Han bodde i liden-griden och sig ut som en gammal gubbe med skägg. Men skulle hälla sig god vän med tomtens; han var bra och bra. Han "drog till griden." I furu b:s barnomsken saiv man alltid ut gitt till tomtens julaf-ton, och på morgonen var den alltid upprätt. "Men det var ju klart, att det var katten eller vit-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland Upptecknat av: Therese Kerner
Härad: Norrvidinge Adress: Lund
Socken: Gårdsby Berättat av: Ellen Carlsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Söderby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

frts.

K. 19

borna eller nå't annat djur,
som ätit upp det." — Men barn
här om året, så saide de ut
omt till komsten hos fru C:s sys-
ter i Tofta by i Gårdsby. "Men
det var väl barn pojkar, som
gav det för skojs skull."

6178

ACC. N:R.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Thure Thunberg

Härad: Norrvidinge

Adress: Lund

Socken: Gridsby

Berättat av: Ulf Carlsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1885 i Dädesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14.

Landsmålsarkivets kartföreläsa 20 b.

Om kalenderlagen.

Man skulle se kornet, när
häger blommar.

När häger blommar, laker
bräken.

1. Den 10. juni släppte man ut kornet
i Dädesjö. I Gridsby tidigare, 1. juni.
Fäsen släpptes ut på en bestämd
dag i maj, som bönderna kom öfver-
ens om.

2. I Dädesjö sålde man timret på
Karolina dagen, d. 20. maj, men

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland
 Härad: Norrvidinge
 Socken: Ljidsby
 Uppteckningsår: 1959

Upptecknat av: Thors Hennar
 Adress: Lund
 Berättat av: Ellen Carlsson
 Född år 1885 i Sadesjö

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

15.

20 b

i Ljidsby, när fru C. kom dit som
 nygift, så gjorde man det den
 10 maj, Esbjörn, och sedan dess
 har hon sått linet den dagen.

3. Bondböror såddes på Beda-dagen.

4. —

5. När riket ger åt, ger Olof baka.

6. Urbanus, Vilhelmina och Beda,
 skall sommaren leda. (Så sent
 som vidret var under dessa dagar,
 sådan blev sommaren.)

7. —

8. Kristi Himmelfärdsdag var första

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Thuvikman*
Härad: *Vimmerby* Adress: *Lund*
Socken: *Lydsby* Berättat av: *Allen Carlsson*
Uppteckningsår: *1959* Född år *1885* i *Dädesjö*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16.

20 b.

onördagen.

9. Vårfridagsoften skulle man gå
till söng utan lys. "Innan
tar lys i söngen." — De gamla var
enighet om, att denna regel
eftersades.

10. För l:s farfar var med en riktig
återkommande regelbunden skel-
gång efter vår.

Veckovakningen var allmänt
bruk i *Dädesjö* liksom i *Lydsby*,
och tillämpas ännu.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland
 Härad: Norrvidinge
 Socken: Ljidsby
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Thure Thunman
 Adress: Lund
 Berättat av: Ellen Carlsson
 Född år 1885 i Badesjö

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

17.

Utmärk. 21b

1. Påskbrev ej kint, men väl seden
 och ge utvändigt "respass." Före-
 kom både i Badesjö och Ljidsby.
 Man klippte ut figurer i papper,
 eller tog helt enkla pappers-
 tussar, som det gjordes vid första
 på papper på nån.
2. Inget särskilt namn för påsk-
 afton, påskdag och ansvandag.
 Övriga dagar: Blåa måndag,
 vita tisdag, dyrmåndag,
 skärtorsdag etc.

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland Upptecknat av: Therese Kerner
 Härad: Norredinge Adress: Lund
 Socken: Grindby Berättat av: Ellen Carlsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Dädesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18.

2/b.

3. —

4. I fur l.:s fräldvaken i 'Dädesjö'
 åt man ägg ullborgsmässvaften,
 liksom på morgnen på påskdagen.

5. 1. maj: drack man äggvoddar
 "från och till" i bever. (Dädesjö)

6. —

7. Man räknade veckorna baktänges
 från 6. april; började med 13de
 veckan. 10-7 veckan såde man
 2. ex. potatisen.

8. —

9. Husbonden sådde alltid säden.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6178

Landskap: Småland

Upptecknat av: Thoris Ullman

Härad: Norrlands

Adress: Lund

Socken: Gridsby

Berättat av: Ullman Ullman

Uppteckningsår: 1959

Född år 1885 i Dädesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19.

Ullman K. 23.

Angelote skivan.

Kallades i Dädesjö och Gridsby
skervan. Man såg på barnen att de
hade skervan, för de vätte inte,
bara huvudet vätte, armar och
ben blev "sliskiga" och "bruskiga"
liksom. För att bota skervan an-
vände man smörjning med 900-
ters flöt. Smörjningen utfördes
av någon särskilt läskunnig.

För C:s sämre smörjde ibland
nabo-barn mot skervan och
exem. Flöret skulle stjälas eller

ACC. N.R. 6178

Landskap: Småland

Upptecknat av: Thure Thunberg

Härad: Norrvidings

Adress: Lund

Socken: Lydby

Berättat av: Ellen Carlsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1885 i Sadesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20.

23.

ligger ihop. I sistnämnda fallet
av 9 hustrur, som först fick gosse
barn, om det var en gosse, som
skulle smörjas. Och senare, om
det gällde en flicka. — Flöjdet
till smörjningarna smältes samman.

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Thuis Thunberg

Härad: Mörådinge

Adress: Lund

Socken: Ljidsby

Berättat av: Ellen Carlsson

Uppteckningsår: 1959

Född år 1885 i Dädesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21.

Den björk.

Är minnen varit i Ljids-
by socken. Ljids allmant, 2. ex.
nu i augusti, när det lyfte för
en av husets döttrar, kom bygdens
ungdom med spelmen i spåren
och drog björk på kvällen under
lysningsdagar. Bruket är infört
på senare tider. I fur C:0 ung-
dom nu det, dock allmant
frickommunde i Nottabäcks
och Åsheda socknar.

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland Upptecknat av: Thure Skerfvarn
 Härad: Norrvidinge Adress: Lund
 Socken: Ljidsby Berättat av: Ellen Carlsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Söderby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22.

Söpet.

Inga främmande fick se
 odöpta smitar utan att ge
 något. Därför hette de i den,
 för att de "ta deras ro."

Man skulle lägga silver-
 pengar under "söpet" (hinder)
 vid döden. Det har för G:s barn
 haft.

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: Småland Upptecknat av: Thoris Skurus
 Härad: Norrvidinge Adress: Lund
 Socken: Lydsby Berättat av: Allen Larksson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Sädesjö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23.

Harandeskap - lyte.

Man skulle aldrig efter
 plöjning låta plogen stå i frien
 i jorden, det kunde ge upp-
 hov till lyte, om en harande
 brinner såg det. Plogen skulle
 alltid vältras åt sidan.

Efter slutad vedhuggning
 fick man ej stå mer kvar i
 huggkubben; den skulle läggas
 mer på sidan. Tröttnad för
 kunde även drida ge upphov
 till lyte.

För att skydda det kom-

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: Småland Upptecknat av: Theris Kemner
 Härad: Norrvidinge Adress: Lund
 Socken: Lydsby Berättat av: Ellen Carlsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Dädesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24.

mande barnet med lyte, så be-
 kände den thiande modern
 säv en pröv med något i sin
 halsen.

När man skäktade här, så
 fick man aldrig släppa his-
 locken med vänster handen, och
 låta den bli hängande över
 skäktstolen, utan den skulle i
 så fall ligga ner. Annars kunde
 det bli lyte, som någon som vintade
 barn var närvarande vid skäktning-
 en.

Örnostående föreställning

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: *Småland*Upptecknat av: *Thors Thoms*Härad: *Norrvidinge*Adress: *Lund*Socken: *Spidsby*Berättat av: *Ellen Carlsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1885* i *Dädesjö*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

25.

*han betraktas som allmänt
gillande i Dädesjö och
Spidsby socknar.*

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Therese Kunnus*
 Härad: *Norrvidinge* Adress: *Lund*
 Socken: *Spidsby* Berättat av: *Ellen Carlsson*
 Uppteckningsår: *1959* Född år *1885* i *Bäckerjö.*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26.

Medel mot frost.

Aloe skärs under, där-
på skiv man brännvin. Det är
bra mot frost.

Eller rök så klyver
man alvblad och lägger på
frostknölarna.

ACC. N:R.

6178

Landskap: Småland

Upptecknat av: Th. W. Th. W.

Härad: Norra Smålands

Adress: Lund

Socken: Ljudeby

Berättat av: Ellen Carlsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1885 i Söndersjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

27.

Medel mot vitor.

Man skulle givda vitorna
med en stulen fläskmil. Det
hjälpte. Hilda S. stal skinka av
någon sommarhyresgästerna härnäst
från att bli av med sina vitor. —

"Sture" bestod av äter i en bunn
från samma ärdammil. Man
skulle skryda sig på sprisgen
under tak, innan de nådde
botten, så blev man av med
dem.

6178

ACC. N:R.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Thors Ekman

Härad: Norvidings

Adress: Lund

Socken: Ljidsby

Berättat av: Ellen Carlsson

Uppteckningsår: 1959

Född år 1885 i Sällesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28.

Medel mot "skroffler".

När Stendahls mor Kristi-
nas pojke hade skroffler, så
tiggade "farmor" (Fru C:o närmar)
flott av nio knutar, som först
gick pojken, och smälte det sam-
mans. Det skulle användas ad smör-
ja mot skroffler. — Om det var en
flicka, som skulle botas, skulle det
tiggas av nio, som först gick
flickan.

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: *Småland*Upptecknat av: *Therese Lenn*Härad: *Norrvidinge*Adress: *Lund*Socken: *Lydsby*Berättat av: *Ellen Carlsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1885* i *Söderjör*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

29.

Linskåkning.

Vid linskåkning skall
gummarna som betalning av
"hörlock" (lin), och av brödk-
kakor. - Det gick 24 lockor på
en "linnare". - Sedan blev
dessa 2 lockor och en brödk-
kaka, och så smärningen över-
gick man helt till att betala
arbetet kontant.

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: Småland

Härad: Norrvidinge

Socken: Gårdaby

Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Thordhemmer

Adress: Lund

Berättat av: Ellen Lelander

Född år 1885 i Söderby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

30.

"Skåretäcke."

För b. fick bl. a. i sin
 hemgift även en mj. för fall i
 konstärnad av nöthägarer, en
 s. k. skåretäcke, med mönster
 som upphämtas. Värdes redas i
 för b:s hustru till henne och
 hennes syster. Värdes av nöthä,
 som uphållas av henne och samla-
 des under ärens topp. Sprunns hemmen
 och gämbet följdes i hemmet av
 gämben, som var särskilt kunn-
 iga här. Beträffande hufvud skedde

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6178

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

31.

både i form av rent och pengar.
Fällen syddes sedan av skräddaren.
In ändanvilt användes fröskinn,
som bereddades särskilt till fröskinn.

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland
 Härad: Norrvidinge
 Socken: Gridsby
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Thure Thunberg
 Adress: Lund
 Berättat av: Ellen Carlsson
 Född år 1885 i Sadesjö

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

32.

Rullgardiner.

I fur B:s föräldrahem
 finns ännu målade rullgar-
 diner. Men även hemsälda
 dylika brukades. De var bred-
 randiga, rullade i rött och
 blått. Ränderna var så breda
 som nu färgen är långt.

6178

ACC. N:R.

Landskap: Småland Upptecknat av: Therese Kunn
 Härad: Norrvidinge Adress: Lund
 Socken: Lydsby Berättat av: Ellen Carlsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Sädesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

33.

Handkläden.

Handkläden var vit,
 c:a 50 cm. breda, av linne eller
 bomull. De fanns på ett ställe
 i Näsby, för l:s föreläsnings, och
 användes vid föreläsningarna och de
 skulle vara särskilt fint. Vid kyr-
 kor fanns andra, flätade, grå
 o. k. linne. För handkläden
 användes. Tittandes, visar de
 strickades till baks.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland
 Härad: Norvidinge
 Socken: Girdaby
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Thunell
 Adress: Lund
 Berättat av: Allen Carlsson
 Född år 1885 i Sadesjö

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

34.

Sångtruslur.

Hemvärden, och hemstickerde
 träken användes ännu hos fru B.

Fru B:s morbror, 94 år gam-
 mel väger ad använda örelaken
 i sången. Men har dock underlaken.
 Använde länge fäll i sången. —

Fru B:s man låg som barn på fäll.
 Och en bror i grannbyn, Tofta,
 ligger ännu på fäll och har fäll
 över sig. — De fällar borde
 finnas i ad rikt hem.

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland

Uppptecknat av: Th. W. Th. W.

Härad: Västmanlands

Adress: Lund

Socken: Lidsby

Berättat av: Ellen Carlsson

Upppteckningsår: 1939

Född år 1885 i Söderby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

35.

Värnkross.

I fur b:s fräldvaken
 finns ännu värnkross för
 sångerna. Det är högt, smala
 stenkross med röd handtag och
 av smalt, lågt flakskals med
 av kork.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland

Upptecknat av: Thuis Hennus

Härad: Norrvidinge

Adress: Lund

Socken: Grindsby

Berättat av: Allen Carlsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1885 i Söderby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

36.

Märkning av uttyskel.

För G. märkte sin ut-
tyskel med sitt eget namn
i vitt eller vitt. Hennus mor
däremot hade sin uttyskel
märkt med namnbläck, nam-
net med en kvist inunder.

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Karin Ekman*
 Härad: *Norvidings* Adress: *Lund*
 Socken: *Spidsby* Berättat av: *Ellen Carlsson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1885* i *Ödesjö*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

37.

Bänkatäcken

värdes av vita trasa, i
 typ som en trasmatta och lika
 breda. Fin dylika nyddes sam-
 man och näkte när en trå-
 snursång. Lades på kalaset
 i sängen. Användes på vissa
 ställen än i dag över madrassen
 under lakanet. För b. har själv
 enligens brida legat på så dy-
 ligt "bänkatäcke." - Stadigt och
 bestående, mest utslitligt.
 Fin än tråda, då de är mycket
 "stumpna" och oshandliga.

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: Småland
Härad: Norvidinge
Socken: Lidsby
Uppteckningsår: 1929

Upptecknat av: Arvid Skerfvar
Adress: Lund
Berättat av: Ellen Carlsson
Född år 1885 i Söderby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

38.

Vitmossa.

Till att skura med användes vitmossa, som togs upp och torkades. I fur B:s barn-doms hem användes det ännu till rengöring i uthusen, liksom till rengöringen efter skatten. Lydan stacks ut, men skällades och gjordes vid rum i köket. — Byken frögick även in i köket.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6178

Landskap: *Småland*Upptecknat av: *Thoris Hemman*Härad: *Norrvidinge*Adress: *Lund*Socken: *Grindsby*Berättat av: *Ellen Carlsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1885* i *Döderjö*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

39.

Hackat ris på golven.

På 80 talet frökorn ännu
 and man stödde golven med hackat
 ris. Och i' fur l: s norfjärldars
 hem brukades det länge. Ännu
 brukas gummis i' hem och Tölz och
 Bergs socknar till l: a' gränden. —
 I fur l: s norfjärldars hem gjordes
 det på trädgrenar, när golven sku-
 ants. Då brukades även nyld ris till
 golven.

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland
 Härad: Norrvidinge
 Socken: Gårdaby
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Knut Knutsson
 Adress: Lund
 Berättat av: Ellen Carlsson
 Född år 1885 i Sidesjö

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

40.

Förning.

Förningen knöts in i en
 riktig träskebrud, 95 cm i
 kvadrat. I dylika knöts res-
 kriter in vid längresor, t. ex.
 vid stadierna till Stockholm.
 Oftast lades då brödet i en klut och
 "sögt" i en ask. (Olika stov,
 vala träasker med lock.) För C:s
 mer nytjade dylika "matanvända".
 För C. har ännu bevarade dylika
 klutar. Numera nyttjas mer
 servietter till förningen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland Uppptecknat av: Therese Linder
 Härad: Norrvidinge Adress: Lund
 Socken: Epidsby Berättat av: Allen Carlsson
 Upppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Bådesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

41.

Sötost.

Mjölken löses i en kittel
 och kokas ihop i flera tim-
 mar, minst sex. Redes sedan
 med ägg och grädda och
 lite socker och ses upp
 på i en "sötostafat" för
 att kallas och är sedan för-
 dig med frukt.

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland
 Härad: Norrvidinge
 Socken: Grödsby
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Jönis Ekman
 Adress: Lund
 Berättat av: Allen Carlsson
 Född år 1885 i Döderjö

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

42.

Pstaka.

Mjölken lagas och utslas
 skiljis ifrån. Pstmassan skall
 därefter kallas. Pstas sedan rindas
 och blandas med ägg, gräddor,
 socker och mandel (event. några
 korn kuddumma). Hålles i en
 smörvad form och gräddas i ugn.
 Äter varor eller kallas eller stekts
 i skivor.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6178

Landskap: Småland Upptecknat av: Thord Thunberg
 Härad: Norvidinge Adress: Lund
 Socken: Gårdsby Berättat av: Allen Carlsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Gårdsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

43.

Äggost

lagas av ägg, mjölk och socker, som vispas samman och bakas i form. Bli ungefär som en o. k. karamellpudding, (bajlépudding).

Myrost

lagas av mjölk, som lojras liksom till ost. Laggas på järnspade, som hälls över glöden. Myrost till den bli brun och ätes gerna färsk.

Skriv endast på denna sida!

6178

ACC. N:R.

Landskap: Småland Upptecknat av: Thoris Olsson
 Härad: Norrvidinge Adress: Lund
 Socken: Lyckeby Berättat av: Ellen Carlsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Sädesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

44.

Bådar dödsfall.

Med städa och plucka i ordning
i mina bådar är inte bra. Det
bådar dödsfall. Det var en berättelse
från Gosslanda, som dog den
31. maj 1958. Hans styvmoder var,
med det anade hemmet, med det
skulle gå så, för minnen han för
hemmet, hade han ordnat sig
som och städat i alla bådar,
som aldrig för.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 6178

Landskap: Småland Upptecknat av: Thure Ullman
Härad: Norrvidinge Adress: Lund
Socken: Gidsby Berättat av: Ellen Carlsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1885 i Sadesjö s.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

45.

Brudlakan och brudlinnet
gömdes till vederbörandes kista.
Den Carlsson var, som dag 1936
kunde ge ett mycket intressant
uttryck här. Hon fick även
med i kistan sin brudbukett av
hantgjorda pappersblommor.

Brudsången för man into
bilden själv. Det är into bra.

Skriv endast på denna sida!